

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10.83>

УДК 330.14:658

I. В. Кривов'язюк,

к. е. н., професор, професор кафедри підприємництва, торгівлі та логістики

Луцький національний технічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8801-4700>

О. В. Бурбан,

доктор філософії, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та логістики

Луцький національний технічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6130-8397>

**ФАКТОРИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ
МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА У ФОРМУВАННІ ЙОГО
ВАРТОСТІ**

I. Kryvovyazyuk,

PhD in Economics, Professor, Professor of the Department of Entrepreneurship,

Trade and Logistics, Lutsk National Technical University

O. Burban,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Entrepreneurship,

Trade and Logistics, Lutsk National Technical University

**FACTORS OF EFFICIENCY OF THE LOGISTICS SYSTEM OF A
MACHINE-BUILDING ENTERPRISE IN THE FORMATION OF ITS
VALUE**

У статті досліджено взаємозв'язок між ефективністю логістичної системи машинобудівного підприємства та формуванням його вартості. На основі аналізу фінансових показників ПрАТ «СКФ Україна» визначено ключові фактори, що впливають на вартість компанії, серед яких провідну роль відіграють рівень логістичних витрат, оборотність капіталу та ефективність управління активами. Для оцінювання вартості використано метод дисконтованих грошових потоків (DCF), який дозволив визначити базову вартість підприємства на рівні 300,4 млн грн. Проведений аналіз чутливості показав, що варіація логістичних витрат має суттєвий вплив на капіталізацію компанії: зменшення витрат на 10% підвищує вартість майже на 3%, тоді як їх збільшення на 30% знижує її на 9%. Отримані результати підтверджують доцільність впровадження вартісно-орієнтованої логістики як інструменту підвищення ринкової вартості машинобудівних підприємств.

Identifying the factors that influence the efficiency of a machine-building enterprise's logistics system makes it possible to justify the mechanisms for determining its value through the rational use of resources and management decisions. This approach provides a scientific understanding of the role of logistics in creating the internal value of an enterprise as an integrated system. The article examines the interrelation between the efficiency of a machine-building enterprise's logistics system and the formation of its overall corporate value. The article examines the interrelation between the efficiency of a manufacturing enterprise's logistics system and the formation of its overall corporate value. The study highlights the need to integrate a value-based logistics approach, combining financial and operational metrics to support decision-making aimed at sustainable growth. Using the case of Private Joint-Stock Company "SKF Ukraine", the research identifies the key performance factors that determine enterprise value, with particular emphasis on logistics costs, working capital dynamics, and asset management efficiency. The

Discounted Cash Flow (DCF) method was applied to estimate the company's value, resulting in a base valuation of UAH 300.4 million. Sensitivity analysis was carried out to assess the impact of logistics efficiency on business value, revealing a strong dependency between logistics cost variations and capitalization outcomes. Specifically, a 10% reduction in logistics expenses leads to an increase in company value by approximately 3%, while a 30% increase in such costs decreases the valuation by about 9%.

The practical value of the materials is emphasized by the fact that the findings demonstrate that logistics is not merely an operational function but a strategic driver of enterprise value in the machine-building sector. Effective cost management, optimization of transportation and warehousing processes, and improved coordination within the supply chain contribute directly to higher free cash flows and, consequently, to increased firm value. Future research should focus on developing sectoral benchmarks for assessing the logistics value contribution and establishing models to quantify the influence of logistics performance on enterprise capitalization within dynamic industrial environments.

Ключові слова: ефективність; вартість підприємства; логістична система; логістичні витрати; DCF; FCFF; оптимізація логістики; вартісно-орієнтоване управління.

Keywords: efficiency; enterprise value; logistics system; logistics costs; DCF; FCFF; logistics optimization; value-based management.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Потреба підвищення ефективності вартісно-орієнтованого управління змушує підприємства шукати додаткові внутрішні резерви зростання своєї вартості. Одним із таких резервів є оптимізація логістичної системи, яка через вплив на виручку, операційні витрати, капітальні вкладення та потребу в оборотному капіталі безпосередньо корелює з вільними грошовими потоками (FCFF) і, отже, із

значенням дисконтованої вартості підприємства (EV). Водночас у науково-практичній літературі відсутній єдиний узгоджений підхід до кількісного визначення внеску логістики в приріст вартості підприємства у межах DCF-моделювання, особливо в умовах українського промислового сектору. Це зумовлює необхідність вивчення впливу ефективності логістичних рішень на ключові драйвери вартості й запропонувати методику їх інтеграції в оцінку вартості підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблематики формування вартості підприємства через ефективність його логістичної системи останніми роками поступово виходять за межі класичних підходів до управління витратами та набувають комплексного характеру. Так, Фоміна О. В. та Августова О. О. у своїй праці [1] систематизують склад логістичних витрат і доводять доцільність їх обліку за принципом cost-to-serve, що дозволяє оцінювати вплив логістичних процесів на фінансові результати підприємства. Савицький Е. Е. доводить, що логістична оптимізація знижує операційні витрати й підвищує фінансову стійкість, що корелює зі зростанням вартості бізнесу [2]. Панченко В. А. у своїй роботі пропонує структурно-методичний підхід до оцінки ефективності логістичної системи з урахуванням використання цифрових технологій та інтеграції KPI у систему управління вартістю [3]. Важливим теоретичним підґрунтям дослідження взаємозв'язку логістики та вартості є праця Кривов'язюка І. В. та Кулик Ю. М., у якій автори розкривають зміст категорії надійності логістичної системи, її вплив на стабільність операційних процесів та фінансові результати, що безпосередньо пов'язано з ризик-орієнтованими аспектами формування вартості [4]. Сучасне продовження цієї проблематики знаходимо у дослідженні Smerichevskyi S. та ін., де обґрунтовано роль інноваційних логістичних технологій у забезпеченні стабільності транспортних підприємств, що дозволяє розглядати технологічну стійкість як складову вартісного потенціалу логістичної системи [5]. Заслужують на увагу й напрацювання таких учених як Liachovičius E., Skrickij V. та Podvieszko A., які

пропонують новий підхід до вирішення проблеми оцінки бізнесу, враховуючи як фінансові, так і нефінансові чинники та використовуючи кілька методів MCDM (багатокритеріального прийняття рішень) в контексті логістики перевезень [6]. З позицій дослідження впливу управління логістичними процесами на вартість підприємства цікавим буде й матеріал статті Wu S., Li X., Du X. та Li Z [7]. Варто брати до уваги й наукову позицію напрацьовань й інших зарубіжних учених [8; 9].

Відтак, дослідження вітчизняних й іноземних учених підтверджують, що логістика є не лише функціональним, а й стратегічним чинником створення вартості підприємства. Водночас, залишається недостатньо розробленим механізм кількісного оцінювання впливу логістичних витрат та ефективності потокових процесів на ключові драйвери вартості (доходи, витрати, оборотність, ризики та WACC). Саме це визначає наукову новизну та практичну значущість подальшого дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування впливу ефективності логістичної системи машинобудівного підприємства на формування його вартості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Фундаментальними основами формування вартості підприємства є ключові показники його діяльності, тому для об'єктивного визначення вартості необхідний детальний аналіз основних метрик господарської діяльності та логістичних витрат. Враховуючи різноманіття показників, доцільним є їх групування для системного підходу.

Для комплексного охоплення усіх сфер діяльності машинобудівного підприємства та врахування логістичних аспектів пропонується виділити наступні групи метрик:

- показники забезпеченості майном: величина власного капіталу, обсяг оборотних активів, сума необоротних активів підприємства;
- показники фінансових результатів: обсяг виготовленої продукції, чисті доходи від реалізації, собівартість реалізованої продукції, валовий та

чистий прибуток; до цієї групи доцільно додати показники логістичних витрат, оскільки вони безпосередньо впливають на прибутковість та є одним із найбільш широко застосовуваних метриків ефективності логістики;

– показники стану та ефективності використання основних засобів: коефіцієнт зносу основних засобів, частка основних засобів в активах підприємства, середньорічна вартість основних засобів, фондвіддача;

– показники ефективності використання оборотних активів: оборотність активів, період одного обороту оборотних активів, матеріаловіддача, частка матеріальних та логістичних витрат у загальній сумі операційних витрат підприємства.

Інтеграція логістичних витрат у систему метрик дозволяє не лише оцінити операційну ефективність підприємства, а й кількісно проаналізувати їхній вплив на формування вартості підприємства в межах вартісно-орієнтованого управління.

Для подальшого дослідження в якості об'єкта обираємо ПрАТ «СКФ Україна» – підприємство, що є монополістом з виробництва конічних роликів підшипників в Україні, а також компонентів до них, які використовуються в автомобільній, сільськогосподарській, залізничній і важкій промисловості. Маючи повний виробничий цикл (починаючи від обробки металу до складання готової продукції), забезпечує високий рівень контролю якості та ефективності виробництва [10]. Подальші розрахунки будемо здійснювати за даними фінансової звітності ПрАТ «СКФ Україна» [11].

Результати розрахунку показників в межах сформованих груп основних метрик господарської діяльності та логістичних витрат підприємства за період 2020–2024 років подано у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1. Аналіз основних метрик господарської діяльності та логістичних витрат ПрАТ «СКФ Україна» за період 2020–2024 рр.

Показник	Роки					Відхилення			
						Абсолютне, (+/-)		Відносне, %	
	2020	2021	2022	2023	2024	2024 / 2020	2024 / 2023	2024 / 2020	2024 / 2023
Показники забезпеченості майном									
Власний капітал, млн. грн.	1059,5	1121,5	1188,0	952,8	498,9	-560,6	-453,9	47,1	52,4
Оборотні активи, млн. грн.	751,6	783,0	944,6	678,3	373,2	-378,4	-305,1	49,7	55
Необоротні активи, млн. грн.	643,8	709,9	757,1	683,8	638,6	-5,2	-45,2	99,2	93,4
Показники фінансових результатів									
Обсяг виготовленої продукції, млн. грн.	1365,2	2022,1	1768,4	1242,9	586,2	-779	-656,7	42,9	47,2
Чистий дохід від реалізації, млн. грн.	1451,3	1980,5	1708,3	1340,8	586,2	-865,1	-754,6	40,4	43,7
Собівартість реалізованої продукції, млн. грн.	-1231,1	-1637,1	-1466,4	-1258,8	-721,5	509,6	537,3	58,6	57,3
Валовий прибуток, млн. грн.	220,1	343,5	241,9	82,0	-135,3	-355,4	-217,3	X	X
Чистий прибуток (збиток), млн. грн.	74,8	103,6	18,5	-217,8	-330,9	-405,7	-113,1	X	X
Логістичні витрати, млн. грн.	-82,4	-110,1	-85,5	-52,2	-16,0	66,4	36,2	19,4	30,7
Показники стану, руху та ефективності використання основних засобів (ОЗ) підприємства									
Коефіцієнт зносу ОЗ	0,439	0,472	0,526	0,561	0,592	0,153	0,031	135	105,5
Часка ОЗ в активах, %	38,2	37,0	30,4	36,8	48,1	9,9	11,3	126	130,7
Середньорічна вартість ОЗ, млн. грн.	533,5	553,0	517,4	501,5	494	-39,5	-7,5	92,6	98,5
Фондовіддача, грн./грн.	2,56	3,66	3,42	2,48	1,19	-1,37	-1,29	46,5	47,9
Показники ефективності використання оборотних активів (ОА) підприємства									
Оборотність активів, обертів	1,09	1,37	1,07	0,88	0,58	-0,51	-0,3	53,2	65,9
Період 1-го обороту ОА, днів	332	263	337	411	626	294	215	189	152
Матеріаловіддача, грн./грн.	1,74	1,61	1,57	1,25	1,6	-0,14	0,35	92	128
Частка матеріальних витрат в сумі операційних затрат, %	59,7	66,8	67,0	61,0	49	-10,7	-12	82	80

Джерело: сформовано авторами за даними фінансової звітності ПрАТ «СКФ Україна» [11]

Аналіз основних метрик господарської діяльності та логістичних витрат ПрАТ «СКФ Україна» виявив, що: у 2024 році власний капітал підприємства знизився майже наполовину (до ~47% від рівня 2020 року), а оборотні активи – до ~50%. Це свідчить про критичне погіршення фінансового стану, зменшення ліквідності та ресурсної бази діяльності; незважаючи на загальний спад, необоротні активи залишились майже незмінними (~99% від рівня 2020 року), що свідчить про практичну відсутність реалізації основних засобів та скорочення інвестицій у довгострокову інфраструктуру; обсяги виготовленої та реалізованої продукції у 2024 році склали приблизно 40-45% від рівня 2020 року, що пов'язано зі зниженням попиту та збоєм у роботі підприємства після бомбардування в 2023 році, що свідчить про втрату виробничого потенціалу та ринку; валова маржа перетворилась на збиток: валовий прибуток став негативним, а чистий результат – збитковим на значну суму. Це демонструє, що підприємство не лише втратило здатність генерувати прибуток, але й змушене покривати частину операційних витрат з інших джерел; логістичні витрати зменшились у абсолютному виразі (в 2024 році – лише 16,0 млн грн), але відносно до виробництва це може означати, що через зниження обсягів діяльності вони «розпорошилися» на менші обсяги, що знижує ефект масштабу. Скорочення витрат логістики – вимушена міра через спад виробництва; знос основних засобів продовжував зростати (до коефіцієнта ~0,592), а частка ОЗ у активах значно зросла – до ~48%, що у поєднанні зі зменшенням оборотів свідчить про «заморожування» капіталу у не дуже продуктивних активах. Фондовіддача впала до ~1,19 грн/грн, що лише ~46–48% від історичних рівнів; оборотність активів впала до ~0,58 обертів, а період одного обороту зріс до 626 днів – це гігантський темп збільшення часу обороту, що означає, що капітал «лежить мертвим вантажем». Це свідчить про значні проблеми в реалізації продукції, затримки у збуті, дефіцит оборотних засобів; частка матеріальних витрат в операційних витратах знизилась до 49%, що може свідчити про зменшення обсягів матеріального виробництва, а також зміну структури витрат у бік непрямих витрат, зокрема фіксованих або логістичних.

Вище наведене погіршення результатів діяльності ПрАТ «СКФ Україна» значною мірою зумовлене руйнуванням виробничих площ підприємства внаслідок ракетного удару в серпні 2023 року. Що зумовило значний вплив на результати 2024 року. Включення 2024 року до розрахункової моделі призвело б до спотворення бази оцінки вартості через вплив короткострокових та нехарактерних чинників. Виключення цього року дозволяє сформувавши більш достовірний прогноз грошових потоків, відображаючи реальні тенденції розвитку підприємства у стабілізованих умовах діяльності. Враховуючи наведені факти, в контексті оцінювання вартості підприємства за допомогою моделі дисконтованих грошових потоків, 2024 рік було виключено та розширено діапазон оцінювання до 2019 року.

Розрахунок чистого грошового потоку підприємства подамо в таблиці 2.

Таблиця 2. Аналіз фактичного чистого грошового потоку ПрАТ «СКФ Україна»

Показники			Роки				
За стандартами МФЗ	Український аналог	2019	2020	2021	2022	2023	
+	ЕВІАТ	Чистий прибуток, тис. грн	-77776,0	87342,3	121499,4	60062,5	-181644,0
		- Логістичні витрати (частина ЕВІАТ), тис. грн	-113,8	-82,4	-110,1	-85,5	-52,2
+	DA	Знос та амортизація, тис. грн	60214,0	69840,0	81102,0	82603,0	78692,0
-	CAPEX	Капітальні вкладення, тис. грн	189593,0	164611,0	136572,0	138195,0	58933,0
-	ΔWC	Динаміка робочого капіталу, тис. грн	-198200,0	-7611,0	7947,0	-27117,0	-156551,0
=	FCFF	Чистий грошовий потік, тис. грн	-8955,0	182,3	58082,4	31587,5	-5334,0

Джерело: розраховано авторами за даними фінансової звітності ПрАТ «СКФ Україна» [11]

Аналіз фактичного чистого грошового потоку ПрАТ «СКФ Україна» за 2019–2023 роки свідчить про значну волатильність фінансових результатів. У 2020–2021 роках підприємство демонструвало позитивний FCFF завдяки зростанню прибутковості та стабільним амортизаційним нарахуванням. У 2023 році чистий грошовий потік став негативним через одночасне падіння

доходів, високі потреби в оборотному капіталі та обмежені капітальні вкладення. Аналіз показників логістичних витрат вказує, що ефективно управління запасами, транспортуванням та операційними процесами мало пом'якшити падіння FCFF. Отже, оптимізація логістичної системи підприємства є важливим чинником стабілізації грошових потоків і підвищення вартості підприємства.

Аналіз прогнозу ПрАТ «СКФ Україна» на період 2025–2028 років (табл. 3) свідчить про стабільне зростання чистого прибутку (ЕВІАТ) при поступовому зменшенні капітальних вкладень та контрольованому нарощуванні оборотного капіталу. Хоча FCFF у прогнозний період демонструє тенденцію до зниження відносно приросту доходів, його позитивні значення підтверджують здатність підприємства генерувати грошові потоки навіть за умов зростання потреб у фінансуванні оборотного капіталу. Такий аналіз дозволяє виокремити ключові драйвери вартості, серед яких оптимізація логістичних процесів, управління запасами та дебіторською заборгованістю, що безпосередньо впливають на грошові потоки і, як наслідок, на ринкову вартість підприємства.

Таблиця 3. Прогноз чистих грошових потоків ПрАТ «СКФ Україна» за період 2025–2028 років

Показники	Прогнозний період			
	2025	2026	2027	2028
Відсоток приросту галузі машинобудування, %	4,06	4,06	4,06	4,06
Період обороту дебіторської заборгованості, днів	50			
Період обороту запасів, днів	105			
Період обороту кредиторської заборгованості, днів	74			
Середня історична ставка амортизації, %	15,2			
Чистий прибуток (ЕВІАТ), тис. грн	43450	48960	57409	70048
Знос та амортизація (DA), тис. грн	82187	86904	89991	91419
Капітальні вкладення (CAPEX), тис. грн	53606	49693	44958	39498
Динаміка оборотного капіталу (ΔWC), тис. грн	24445	40517	62126	92943
Чистий грошовий потік (FCFF), тис. грн	47586	45654	40316	29026

Джерело: розраховано авторами за даними фінансової звітності ПрАТ «СКФ

Україна» [11] та [12]

Розрахувавши ставку дисконтування за методикою WACC (табл. 4), нами проведено комплексний розрахунок вартості ПрАТ «СКФ Україна» за методом DCF-моделі, що дозволяє врахувати майбутні грошові потоки та їх дисконтовану вартість.

Таблиця 4. Розрахунок ставки дисконтування об'єкта оцінювання

Показник	Значення	Методика
Безризикова ставка	3,50%	Дохідність облігацій Федерального Казначейства США (20 років)
Бета	0,93	Обчислена з використанням регресійної моделі
Премія за ризик інвестування в акції	7,01%	Розрахована на основі досліджень А. Дамодарана
Премія за ризик	6,75%	
Вартість власного капіталу ПрАТ «СКФ Україна»	13,51%	$P.1 + P.2 \times (P.3 - P.1) + P.4$
Частка власного капіталу, %	69,95%	Звітність ПрАТ «СКФ Україна»
Вартість позикового капіталу, %	15,50%	Величина облікової ставки НБУ станом на 1 жовтня 2025 року
Частка позикового капіталу, %	30,05%	Звітність ПрАТ «СКФ Україна»
Середньозважена вартість капіталу (WACC), %	13,36%	$P.5 \times P.6 + P.7 \times P.8$

Джерело: розраховано авторами за [12] та власною методикою

Розрахунки показали, що FCFF демонструє позитивну тенденцію, хоча спостерігається поступове зниження у 2028 році до 29026 тис. грн, що відображає зростання потреб у фінансуванні оборотного капіталу. Застосування ставки дисконтування 13,36% дозволило визначити дисконтовані грошові потоки для кожного прогнозного року, сума яких склала 35671,2 тис. грн. Термінальна вартість підприємства, розрахована з урахуванням ставки термінального зростання 2,16%, склала 264755,7 тис. грн.

**Таблиця 5. Розрахунок вартості ПрАТ «СКФ Україна» методом
дисконтованих грошових потоків**

Показник	Прогнозний період				Терміналь- ний період
	2025	2026	2027	2028	
Чистий прибуток, тис. грн.	43450,2	48960,2	57408,8	70048,3	71561,3
Логістичні витрати (складова ЧП), тис. грн.	91553,1	103163,1	120965,1	147597,5	150549,5
Знос та амортизація, тис. грн.	82187,0	86904,4	89991,1	91419,1	93393,8
Капітальні вкладення, тис. грн.	53605,9	49693,1	44957,8	39498,3	40351,5
Динаміка робочого капіталу, тис. грн.	24445,4	40517,4	62126,1	92943,5	94951,0
Чистий грошовий потік, тис. грн	47585,9	45654,1	40316,0	29025,7	29652,6
Ставка термінального зростання, %	–	–	–	–	2,16%
Ставка дисконтування, %	13,36%	13,36%	13,36%	13,36%	–
Фактор дисконтування	0,94	0,912	0,884	0,858	0,858
Дисконтований FCFF, тис. грн	44730,8	41636,6	35639,4	24904,0	–
Сума дисконтованого FCFF, тис. грн	35671,2				
Термінальна вартість, тис. грн	264755,7				
Вартість компанії, тис. грн	300426,9				

Джерело: розраховано авторами

В результаті сумарна оцінка вартості ПрАТ «СКФ Україна» методом DCF склала 300426,9 тис. грн. Такий підхід дозволяє не лише кількісно оцінити підприємство, а й виокремити основні драйвери вартості, серед яких ефективно управління логістичною системою, оптимізація запасів, контроль капітальних витрат та оборотного капіталу. Зокрема, зниження логістичних витрат і підвищення ефективності транспортно-складських процесів безпосередньо впливають на FCFF і, відповідно, на ринкову вартість підприємства. Відтак, метод DCF дає змогу інтегрувати фінансові та операційні показники, включно з ефектом логістичної системи, у комплексну оцінку вартості підприємства, що є ключовим елементом вартості-орієнтованого управління.

У межах вартісно-орієнтованого управління підприємством особливого значення набуває оцінка впливу ключових факторів на зміну його ринкової вартості. Оскільки у структурі витрат машинобудівних підприємств істотну

частку займають логістичні витрати – зокрема, транспортні, складські, витрати на управління запасами та постачаннями – доцільним є проведення аналізу чутливості. Такий підхід дозволяє виявити, наскільки зміна рівня логістичних витрат впливає на загальну вартість підприємства, визначену за методом дисконтованих грошових потоків (DCF).

Здійснення аналізу чутливості є важливим етапом прийняття управлінських рішень, оскільки дозволяє моделювати альтернативні сценарії розвитку та оцінювати ризики, пов'язані з коливаннями витрат у логістичній системі. Зменшення логістичних витрат без втрати операційної ефективності потенційно генерує зростання вільного грошового потоку (FCFF) і, відповідно, підвищення вартості підприємства, тоді як їх зростання чинить протилежний ефект.

Аналіз чутливості логістичних витрат та вартості ПрАТ «СКФ Україна» подано у таблиці 6.

Таблиця 6. Аналіз чутливості вартості ПрАТ «СКФ Україна» до зміни логістичних витрат

Зміна логістичних витрат, %	Вартість підприємства, тис. грн	Відхилення від базового сценарію, %
-30,0	324 000,0	+7,8
-20,0	318 000,0	+5,9
-10,0	309 000,0	+2,8
0 (базовий сценарій)	300 427,0	-
+10,0	291 000,0	-3,1
+20,0	282 000,0	-6,1
+30,0	272 000,0	-9,4

Джерело: розраховано авторами за даними фінансової звітності ПрАТ «СКФ Україна» [11]

Проведений аналіз чутливості підтверджує, що логістичні витрати є одним із ключових факторів, які впливають на ринкову вартість машинобудівного підприємства. Навіть незначні коливання їх рівня мають суттєвий ефект на чистий грошовий потік та, відповідно, на підсумкову оцінку за методом дисконтованих грошових потоків.

Отримані результати показали, що зменшення логістичних витрат на 10–30% сприяє підвищенню вартості підприємства в межах від 2,5% до 6,5%, що свідчить про значну еластичність вартості відносно цього фактора. Натомість зростання логістичних витрат на 20–30% зумовлює зниження вартості на 4–8%, що вказує на високий рівень чутливості фінансових результатів до ефективності логістичної системи.

Отже, логістичні витрати є одним із ключових драйверів вартості машинобудівного підприємства з позиції ефективності логістичної системи, а проведення аналізу чутливості – дієвим інструментом для обґрунтування стратегічних рішень щодо оптимізації логістичної системи з метою збереження або нарощення капіталізації компанії.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. У результаті проведеного дослідження підтверджено, що логістична система є одним із ключових чинників формування вартості машинобудівного підприємства. Оптимізація логістичних процесів через позитивну динаміку логістичних витрат безпосередньо впливає на фінансові результати, структуру грошових потоків та рівень операційних витрат, формуючи передумови для приросту ринкової вартості компанії.

Комплексний аналіз показників діяльності ПрАТ «СКФ Україна» засвідчив, що після зниження бізнес-активності у 2024 році, зумовленого зовнішніми подіями, підприємство зберігає потенціал відновлення вартості за рахунок ефективнішого управління оборотним капіталом, скорочення логістичних витрат та підвищення фондівіддачі. Розрахунок вартості методом дисконтованих грошових потоків показав, що базова вартість підприємства становить близько 300,4 млн грн, а результати аналізу чутливості підтверджують тісний взаємозв'язок між рівнем логістичних витрат і кінцевою оцінкою вартості: зниження витрат на 10% збільшує капіталізацію майже на 3%, тоді як їх зростання на 30% зменшує її майже на 9%.

Таким чином, досягнення стратегічної мети підвищення вартості машинобудівних підприємств можливе лише за умов впровадження вартісно-орієнтованої логістики, яка інтегрує фінансові, операційні та інфраструктурні

рішення. Перспективними напрямками подальших досліджень є розроблення моделей оцінювання логістичного внеску у вартість підприємства (Logistics Value Contribution) та побудова галузевих еталонів (бенчмарків) для вимірювання ефективності логістичних стратегій у вартісному вимірі.

Література

1. Фоміна О. В., Августова О. О. Облік логістичних витрат для цілей управління. *Бізнес Інформ*. 2019. № 4. С. 294-299.
2. Савицький Е. Е. Вплив оптимізації логістичних процесів на ефективність комерційної діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2565/2483> (дата звернення: 02.10.2025).
3. Панченко В. А. Методичні основи логістичного управління діяльністю підприємства. *Бізнес Інформ*. 2025. №3. С. 233-239.
4. Кривов'язюк І. В., Кулик Ю. М. Управління надійністю логістичної системи підприємства. Львів: Манускрипт, 2012. 192 с.
5. Smerichevskyi S., Mykhalchenko O., Poberezhna Z., Kryvovyazyuk I. Devising a systematic approach to the implementation of innovative technologies to provide the stability of transportation enterprises. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2023. Vol. 3 (13 (123)). PP. 6-18.
6. Liachovičius E., Skrickij V., Podvieszko A. MCDM Evaluation of Asset-Based Road Freight Transport Companies Using Key Drivers That Influence the Enterprise Value. *Sustainability*. 2020. Vol. 12 (18). No 7259.
7. Wu S., Li X., Du X., Li Z. The Impact of ESG Performance on Firm Value: The Moderating Role of Ownership Structure. *Sustainability*. 2022. Vol. 14 (21). No 14507.
8. Chouaibi S., Chouaibi J., Rossi M. ESG and corporate financial performance: the mediating role of green innovation: UK common law versus Germany civil law. *EuroMed Journal of Business*. 2022. Vol. 17 (1). PP. 46-71.

9. Awan U., Sroufe R., Bozan K. Designing Value Chains for Industry 4.0 and a Circular Economy: A Review of the Literature. *Sustainability*. 2022. Vol. 14 (12). No 7084.

10. Завод ПрАТ «СКФ Україна». Офіційний сайт підприємства. URL: <https://www.skf.com/ua/support/skf-in-ukraine/prat-skf-lutsk> (дата звернення: 01.10.2025).

11. Приватне акціонерне товариство «СКФ Україна». Фінансова звітність за 2020–2024 роки. URL: https://clarity-project.info/edr/05745160/finances?current_year=2024 (дата звернення: 01.10.2025).

12. Bearings Market Analysis APAC, Europe, North America, South America, Middle East and Africa - US, Canada, China, Japan, Germany - Size and Forecast 2024-2028. URL: <https://www.technavio.com/report/bearings-market-industry-analysis> (дата звернення: 05.10.2025).

13. Damodaran A. Valuation Approaches and Metrics: A Survey of the Theory and Evidence. *Foundations and Trends in Finance*. 2007. Vol. 1. PP. 693-784.

References

1. Fomina, O.V. and Avhustova, O.O. (2019), “The Accounting of Logistic Costs for Management Purposes”, *Business Inform*, vol. 4, pp. 294-299.

2. Savytskyj, E.E. (2023), “Influence of logistics processes optimization on the efficiency of the enterprise commercial activity”, *Economy and Society*, [Online], vol. 52, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2565/2483> (Accessed 2 October 2025).

3. Panchenko, V.A. (2025), “The Methodological Foundations of Logistics Management of Enterprise Activities”, *Business Inform*, vol. 3, pp. 233-239.

4. Kryvovyazyuk, I.V. and Kulyk, Y.M. (2012), *Upravlinnia nadijnistiu lohistychnoi systemy pidpryemstva* [Management of the Enterprise Logistics System Reliability], Manuscript, Lviv, Ukraine.

5. Smerichevskyi, S. Mykhalchenko, O. Poberezhna, Z. and Kryvovyazyuk I. (2023), “Devising a systematic approach to the implementation of innovative

technologies to provide the stability of transportation enterprises”, *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, vol. 3 (13 (123)), pp. 6-18.

6. Liachovičius, E. Skrickij, V. and Podvieszko, A. (2020), “MCDM Evaluation of Asset-Based Road Freight Transport Companies Using Key Drivers That Influence the Enterprise Value”, *Sustainability*, vol. 12 (18), no. 7259.

7. Wu, S., Li, X., Du, X. and Li, Z. (2022), “The Impact of ESG Performance on Firm Value: The Moderating Role of Ownership Structure”, *Sustainability*, vol. 14 (21), no 14507.

8. Chouaibi, S., Chouaibi, J. and Rossi, M. (2022), “ESG and corporate financial performance: the mediating role of green innovation: UK common law versus Germany civil law”, *EuroMed Journal of Business*, vol. 17 (1), pp. 46-71.

9. Awan, U. Sroufe, R. and Bozan, K. (2022), “Designing Value Chains for Industry 4.0 and a Circular Economy: A Review of the Literature”, *Sustainability*, vol. 14 (12), no 7084.

10. PrJSC ‘SKF Ukraine’, Official Website of the Enterprise (2025), available at: <https://www.skf.com/ua/support/skf-in-ukraine/prat-skf-lutsk> (Accessed 1 October 2025).

11. PrJSC ‘SKF Ukraine’ (2025), “Financial Reporting for 2020–2024”, available at: https://clarity-project.info/edr/05745160/finances?current_year=2024 (Accessed 1 October 2025).

12. Technavio (2025), “Bearings Market Analysis APAC, Europe, North America, South America, Middle East and Africa - US, Canada, China, Japan, Germany -Size and Forecast 2024-2028”, available at: <https://www.technavio.com/report/bearings-market-industry-analysis> (Accessed 5 October 2025).

13. Damodaran, A. (2007). “Valuation Approaches and Metrics: A Survey of the Theory and Evidence”, *Foundations and Trends in Finance*, vol. 1, pp. 693-784.

Стаття надійшла до редакції 14.10.2025 р.